

חווה אקולוגית במודיעין

עונה מומלצת: כל השנה.

התאמה: לכל המשפחה.

קושי מסלול: קל מאוד!

מפה: מפת סימון שבילים מס' 9, "מבואות ירושלים".

(מהדורה אחרונה ומעודכנת ביותר הודפסה בשנת 2011)

הגעה מהמרכז: נוסעים בכביש ירושלים ת"א לכיוון ירושלים. במחלף בן-שמן פונים לעבר מודיעין בכביש מס' 443. פונים ימינה לעבר אזור תעשייה מודיעין. בכיכר פונים ימינה ונוסעים עד צומת T שבו פונים ימינה ומיד שמאלה. במקום שילוט ברור.

ציוד נדרש: נעלי הליכה ובגדים שמותר לכללך, אם רוצים להתנסות באחת הסדנאות.

מעט אנשים עוברים תהליך כה קיצוני כפי שעבר איציק גזיאל. חלפו כמה שנים מאז איציק, שהיה בעבר קבלן בניין, נטש את עבודתו והקים את "חווה ואדם" (08-9708330, 052-8869967, www.havaveadam.org) פתוח בתיאום מראש כל ימות השבוע. בשבת אין הדרכות. "חווה ואדם" היא חווה אקולוגית בפאתי העיר מודיעין וכולה פרי חזונו. לפני כמה שנים זכתה החווה להכרת עיריית מודיעין כבית ספר ונתמכת על ידה בפנייה קצרה מכביש מס' 443, גיחה קצרה הן מכל מקום בגוש דן והן מירושלים, מעבר לכמה פיתולים של כביש צר העושה דרכו בין גבעות השפלה, לא רחוק משכונותיה המערביות ביותר של מודיעין, שוכנת החווה. בין בתיה הצנועים, הבנויים רובם מעץ ובוץ וחלקות הירק שבה, אצור ידע אקולוגי רב והרבה רעיונות חברתיים שוחרי שלום עם הסביבה. במבט ראשוני נראה המקום מעט דל ולא משקף בשום פנים ואופן את ההתרחשות הרבה שגודשת אותו.

בעת ביקור בחווה ניתן לפסוע בין חלקות גידול ירקות אורגאניים ועצי פרי מלבליים, לבקר בחנות לממכר תוצרת אורגאנית השוכנת במבנה בוץ יפיפה מעשה ידיהם של דרי המקום, לרחרחר בפירת הבישול והאפייה, לקבל רעיונות לחלונות יפים שאותם ניתן להכין מבקבוקי יין ישנים, ללמוד הלכה למעשה מהי בנייה אקולוגית ועוד. גם ביקור בשירותים עשוי להיות חוויה מעניינת, שכן אף על פי שהם נבנו מחומר ועוסקים בחומר, הם נבנו על טהרת הרוח האורגאנית.

המוטו של "חווה ואדם" הוא פתיחת שעריה בפני כל. במשך כל ימות השבוע ניתן לבקר בחווה בצורה חופשית, אולם מומלץ ביותר לתאם מראש סיור מקיף בחווה, הכולל הדרכה כללית או לחילופין הדרכה מקצועית במגוון אדיר של נושאים; בנייה ירוקה מאדמה ושאר חומרים, מערכות מחזור של זבל אורגאני ואנ-אורגאני, חקלאות אורגאנית, פרקים בהלכות חסכון ומחזור מים ועוד.

"כעקרון, אנחנו לא מפנים מכאן פסולת", מסביר איציק. "מה שנכנס, לא יוצא. לא תמיד אנחנו יודעים מיד מה לעשות עם הדברים, אך עם הזמן אנחנו לומדים ומשתכללים. עורכים ניסויים, סובלים כישלונות וממשיכים. כך אנו לומדים להשתמש במשאבי הרוח והשמש, בחומרים המקומיים".

בחזונו של איציק, שהיה למציאות, החווה נועדה לשמש כמוסד חינוכי המדגים מערכות אקולוגיות שונות ולפתח מודעות ציבורית רחבה בנוגע למידת החופש של אדם בעולם ולאפשר לאנשים להבין שבכוחם, ולא במאמץ רב מידי, ניתן לשנות מציאות.

"אצלנו", "הוא מסביר, "הבעיה היא הפתרון. אם לא נפנה פסולת, נצטרך לשאול מה לעשות איתה. בכך שאנו משאירים אותה כאן, בתוך הבית, אנו נאלצים לחפש ולמצוא זווית ראייה חדשה, לתת פתרון". גיבוי לדבריו מוצא איציק אצל הרמב"ם: "אין דבר פסול בעולמנו, יש דבר שאינו במקומו".

בחוה פועלת מערכת לאיגום מי גשמים המספקת את תצרוכת המים המקומית לחמישה חודשים בערך. צריכת המים הנמוכה אפשרית הודות למערכת מחזור. החשמל מסופק על ידי מערכת סולארית משוכללת שניצבת במרכז החווה. רק במהלך ימים ספורים בשנה, מעוננים במיוחד, מדליקים גנראטור.

את החווה מחזיקה קבוצה של מתנדבים בשנת שירות ובני שירות לאומי. הם מתגוררים במקום משך שנה עד שנתיים, נוטלים חלק בלימוד, בבנייה, בעבודה השוטפת ובהדרכות. חלקם בוחרים להישאר עוד בחווה. דפנה, אחת העובדות הותיקות במקום, מנהלת כיום את חנות המוצרים האורגאניים. היא מתארת את מה שנתפש בעיניה הקלות הבלתי נסבלת שבה אנחנו, כחברה, מתנתקים מחומרים ומחפצים ומשליכים אותם מאחורינו.

"כמה קל להוריד את המים או לזרוק לאשפה ולומר זה לא שלי. לעצום עיניים. אך האם מותר לנו לעשות זאת? מה אנו יכולים להרוויח מלקיחת האחריות המלאה על הפסולת שאנחנו מייצרים?" היא שואלת ומסבירה שעבורה החיים בחווה חושפים אותה לשאלות קיומיות שקודם לכן מעולם לא נתנה עליהן את הדעת. את עבודתה בחווה היא מגדירה כשליחות ממש שנועדה להרחיב את מעגל האנשים החושבים על דרך ההתנהלות בעולם. גולת הכותרת מבחינתה הם טיולי בית ספר שנדמה כי הם הולכים ומתרבים.

"לראות את הילדים משוטטים כאן בעיניים פעורות, ולעיתים חוזרים לכאן עם המשפחות ומדריכים את ההורים, זהו עבורי מעמד מכונן. לא אחת, ובמיוחד בסופי שבוע, ניתן לראות ילד גורר את הוריו הנבוכים תחילה ומסביר להם כיצד מטהרים מים ועושים בהם שימוש חוזר, ממה מכינים חומרי הדברה, מה היתרונות שבבניית בוץ ואין ניתן להפוך את פסולת השירותים לחומר דישון משובח.

בתוך הבקעה הקטנה שבה שוכנת "חווה ואדם", מעין גן עדן פרטי וקטן הפותח שערו לכל, נושאים איציק ואנשיו את עיניהם לעתיד רחוק, ירוק יותר, שבו יפתחו חוות דומות בארץ ובעולם. בינתיים מדברים על הקמת אולם כינוסים שבו יתקיימו דיונים והרצאות בנושאי חברה וסביבה, על הערת מגוון האירועים והפעילויות, על הקמת מרכז טיפול הוליסטי ואפילו על יסוד בית ספר ממלכתי.

עודכן בתאריך 27.10.2011

כל הזכויות שמורות ליותם יעקבסון ©